

ЎЗБЕКИСТОН «МИЛЛИЙ
ТИКЛАНИШ» ДЕМОКРАТИК
ПАРТИЯСИННИГ
ИЖТИМОИЙ-СИЕСИЙ
ГАЗЕТАСИ

ISSN 2010-7714



№ 16 (1066) 2020 йил 3 июнь, чоршанба

1995 йил 10 июндан чиқа бошлаган

6 715 ТА ОИЛАВИЙ НЮДАВЛАТ
МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ ТАШКИЛОТИНИ
ТАШКИЛ ЭТИШ ХИСОБИГА 18 434 ТА
ЯНГИ ИШ УРНИ ЯРАТИЛГАН

2 2019 йили ушбу соҳага
6,1 триллион сўм маблағ ажратилган

4 «Мен
Президент
билан
учрашдим»

5 Отдан
тушиш
пайти
келдиёв!

Рухсат учун маҳсус қарор керакми?

Ўзбекистон Республикаси Ўрмон хўжалиги ҳамда Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш Давлат қўмиталари диққатига



Олқорларни йилда кўпи билан 2-3
маротаба овлапга рухсат берилади.
Бир марталик рухсат учун эса оз
эмас, кўп эмас 100 минг доллар
тўланар экан. Сайёклар орасида
ана шу маблағни давлатга тўйлаб,
овлан завқ олишга иштиёқмандлар
истаганча топилади. Лекин
амалда рухсат йўқ...

3-бет

2019 йили юртимизга
6,7 млн. сайдош ташриф
буорган бўлса, 2020
йилда бу кўрсаткични
7,5 млн.га етказиш
кўзда тутилган эди.
Пандемия муносабати
билан эса...

Текширилган ташкилотларнинг 80 фойзида молиявий хатоликлар аниқланган

Ўтган ҳафта Ўзбекистон «Миллий тикланыш» демократик партиясининг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзолари учун таълим-тарбия масаласи энг асосий масалалардан бўлди.

Хусусан, палатанинг навбатидаги ялпи мажлисida «Давлат бюджетининг 2019 йилдаги ижроси тўғрисида»га ҳамда «Ўзбекистон Республикаси давлат бюджетининг 2020 йилнинг биринчىн чорагидаги ижроси тўғрисида»га хисоботлар мухокама қилинган бўлса, янги ҳафта бошида фракция аъзолари таълифига асоссан «Мактабгача таълим ташкилотларида болаларни миллий-маънавий қадриятларимизга мувофиқ тарбиялаш бўйича олиб бораётган ишлар тўғрисида»ги масала юзасидан Мактабгача таълим вазирининг ахбороти эштилди.

Шуни алоҳида қайд этиш жоизки, ўтган ҳафтадаги бюджет маблағлари мухокамаси пайтида депутатлар томонидан 9691 та мактабнинг 1350 таси реконструкция, 1312 таси мукаммал таъмиглашга мухтож экани, жойларда 173 та янги мактаб курилиши зарурлиги алоҳида таъкидланди. Уларнинг фикрича, таълим тизимиға жуда катта эътибор қартилаётганига қарамай, мутасадилар томонидан мактабларни замонавий жиҳозлашга етарли даражада эътибор қартилмаяпти. Ана шундай хатоликларнинг олдини олиш учун ушбу маъсадларга 29,1 трлн. маблағ ажратилиши кераклиги боис, 2021 йил бюджетидаги ушбу масалани ҳозирдан режалаштириш мақсадга мувофиқ.

Давоми 2-бетда

Тўйнуклармас, дарвозалар очилди

Инсоният тарихида ҳар қандай миллат асрлар давомида шаклланган ва давр синовларидан ўтган миллий-маънавий қадриятлари, маданияти ва тарихий хотираси билан яшасагина маълум куч-кудратга эга бўлишини кўрсатувчи далиллар кўп. Бунда қадриятлар моҳиятини қай даражада англаш мухим аҳамият касб этади.

5

Блогерликми ёки буқаламунлик?



БЛОГЕР ЖАНОБЛАРИ ёлғон тарқатиш борасида ноёб истеъод соҳиби эканини ўзининг 19 минг обуначисига исботлаб бериш баробарида «қовуннинг ҳам каттасини тушириб кўйди», десак като бўлмайди.

→ 4-саҳифа

Эзгуликка чорловчи ёғдулар

МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШДАН миллий юксалиш сари ғоясини амалга оширишда маданият ва санъат аҳлигининг фасл бўлишини даврнинг ўзи такозо этмоқда.

→ 6-саҳифа

КИШАНЛАР КИЯЙИ, БЎЙИН ЭГАЙИ,

Эркимни берайми сенга қайтариб?
Узни унутайми,
Конлар ўтайми,
Турайми қошибингда муте, музтариб?!
Чопайми
Чопилган томирларимни,
Суғуриб берайми тилимни!?



→ 7-саҳифа

Коронавирусга қарши курашишда Ибн Сино ихтиро қилган усулдан фойдаланимокда

Хозирда жаҳон миқёсида кенг кўлланётган эпидемияни чеклаш усули – карантин буюк олим ва мутафаккир Ибн Сино томонидан ўйлаб топилган ва илмий асослаб берилган. Бу ҳақда Туркияning TRT давлат телерадиокомпанияси алоҳида мақола чоп этди. «Дунё коронавирус

пандемиясига дучор бўлган бир пайтда, Жаҳон соғлиқи сақлаш ташкилоти юқумли хасталиклар тарқалишининг олдини олиш мақсадида касалликнинг одамдан одамга юқишига қараша курашишда Ибн Сино ихтиро қилган карантин усулидан фойдаланишни талаб қилди», дейилади мақолада.



2020 йилда амалга ошириладыган ишлар натижасыда мактабгача таълим билан қамраб олии даражасини 60 фоизгача ошириши, б ёшдагы болалар қамровини эса 75 фоизгача етказиш күзде тутилган.



Текширилган ташкилотларнинг 80 фойзида молиявий хатоликлар аниқланган

Фракция аъзодарининг фикрина

Фракция айзоларининг фикрича, «Давлат бюджети тўғрисида»ги Конун лойихасининг парламент куйи палатасига декабрь ойида киритилиши бюджет ташкилотрининг апрель ойигача тўлақони фаолият кўрсатишга тўсунлик қилмоқда. Масалан, хисобот даврида жорий ҳаражатлар Мактабгача таълим вазирлиги томонидан 19 фойизга, Соғлиниң сақлаш вазирлиги томонидан 23,7 фойизга ижро этилган, холос. Шунинг учун ҳам мажлисда Ҳукумат томонидан келгуси йил учун бюджетга оид конун лойихасини жорий йилнинг 1 сентябригача киритиш ва 10 ноябргача қабул қилиш масалалини муҳокама килиш таклиф килинди.

Шу үрніде бюджет ташкілтарида олиб борылған назорат фаолияти молияйві хатоликларнің мунтазамлашганини күрсатмоқда. Буни 2019 йили текширилған ташкілттарнің 80 фоизінде молияйві хатоликлар аниқланып, уларнин 90 фоизга яқын ноконунің харажаттардан ибораттігі күрсатмоқда. 2020 йилнің 1 чорагида ҳам ана шундай хатоликлар деярлы таорролтанды. Бұза сохада жиһілдік испохотлаға

«Мактабгача таълим ташкилотларида, болаларни миллий-маънавий қадриятларимизга мувофиқ тарбиялаш буйича олиб бориляштган ишлар тўғрисида»ги масала мухокамаси пайтида ҳам бугунги туб бурилишлар даври таълим соҳасига ҳам аниқ ва қатъий талаблар кўяётгани, бунда тарбия бирламчи бўлиши лозимлиги кўрсатилиши.

«Хукумат соаты»да 2019 йили ушбу соңаға 6,1 триллион сүм (2018 йилга нисбеттән 145% фоиз) маблаг ажратылған, ушбу маблағдан мақсадыла ви самарали фойдаланылған боис, 2020 йылнинг 1-чорагида болаларни мактабгача таълим билан қамраб олингандык дараражасы 54% фоизга етказилғаны таъкидланды.

Давлат-хусусий шерпикат асосида 59 097 қувватга эга 692 та ҳамда 164 133 қувватта эга 6 715 та оиласвий нодавлат мактабгача таълим ташкилотларини ташкил этиш хисобига эса 18 434 та янги иш ўринлари

Бундан ташкари, 2019 йили соңа ривожи учун Мактабгана тәлнимні риволантириш жамғармасынан хисобидан 48,5 млрд. сүм маблағ сарфланды. 16 тақта жиҳозланған автобуслар асосида «Ақтөвөй» номлы

мобиЛЬЛОЙИХАННИНГ АМАЛГА ОШИРИЛИ-
ШИ НАТИЖАСИДА ЧЕККА ХУДУДЛАРДАГИ
40 ТА МАҲАЛЛАЛАРДА 2000 БОЛА
ҚАМРАБ ОЛИНДИ.

и билан қамрап олиш даражасини фоизгача ошириш, 6 ёшдаги болар қамровини эса 75 фоизгача азиш кўзда тутилган. Бунинг учун 2000 дан ортиқ қиска муддатли, табгла тайёргарлик ма жаҳбурий тул мактабгача тайёрлов гурухлар шкил этилди. Давлат-хусусий прикилий базасида 2 000 дан оиласви ва 420 та нодавлат табгача таълим ташкилоти иш шлайди. Тури 6 ёшдаги гурухлар, ташириф ҳамда 40 та маҳаллада обибли боғча" (2 000 ўринни) каби табгача таълимимн мукобилларни ишга туширилади. Хори олий ўкув юртлари ва бошқа олим мусассасалари билан кўшма туртурлар ташкил этиш, Герцен номидаги Россия давлат педагогика инверситети филиалини очиши реалтизирилган.

Шунингдек, «Илк қадам» дастури билан ишлаш бўйича ўқув курслари ташкил этиши ва «каскад» йўли билан тренинглари доирасида 2020 йилда мактабгача таълим тизимидағи 20 минг педагогни қамрап олиш кўзда тутилган. Мактабгача таълим тизимида 6 минг нафар атрофидаги раҳбар ва мутахассислар малакаси оширилади.

Ийгилишда депутатлар Вазирлар Махкамасининг 2019 йил 31 декабрь куни қабул қилинган «Узлуксиз маънавий тарбия концепциясини тасдиқлаш ва уни амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисидаги қарори ижросини таъминлаш, чекка қишлоқлардаги мактабгача тълим ва тарбия ташкилотларида болаларни маънавий ва жисмоний тарбиялаш орқали уларнинг соглом ривожланиши бўйича амалга оширилаётган ишлар, давлат хусусий шерикчилик асосидаги, давлат ва

шерчилик ассоциати, давлат ва
нодавлат, оиласыв мактабчага та-
лим ташкилтлари учун берилган
имтиёзлар ҳамда ушбу мактабчага
таълим ташкилтларининг фо-
лиятини янада такомиллаштириши
учун кўрилаётган чора-тадбирлар
тўғрисидаги ишларни ҳам муҳокама
килилар.

килдилар.

Депутатлар, шунингдек, ўзбек тилинг бор латофати, жозибаси, меҳр ва миллый фурур ҳисларини тўлақонли сингдиришига қаратилган «Алла» эндилида мактабчага тавлим ташкилотларида ҳам айтилди.

лишини жорий қилиш таклифини билдирилдап.

«Хукумат соаты»да мактабгача таълим тизимида йўл кўйилаётган айрим камчиликларни бартараф этиш юзасидан таклифлар ҳам билдирилди.

Равшан МАҲМУДОВ,
«Миллий тикланиш» мухбири

**ПАРТИЯ «ПАРЛАМЕНТНИ –
«ХАЛҚ УЙИ»ГА, ДЕПУТАТЛАРНИ
– ХАЛҚИМИЗИНГ ФИДОЙ
ХИЗМАТЧИСИГА АЙЛАНТИРИШ»НИ
АМАЛДА ТАЪМИНЛАШНИ АСОСИЙ
ВАЗИФА, ДЕБ БИЛАДИ. ОЛИЙ
МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИ
ВА МАҲАЛЛИЙ КЕНГАШЛАРГА
САЙЛАНГАН ДЕПУТАТЛАРИНИНГ,
ЭНГ АВВАЛО, ЎЗ САЙЛОВЧИЛАРИ
БИЛАН ДОИМИЙ ВА УЗЛУКСИЗ
АЛОҚАСИНИ ЙУЛГА ҚУЙИШ ОРҚАЛИ
ХАЛҚИМИЗНИНГ МУАММОЛАРИНИНГ
ҮРГАНИШ, ТАҲЛИЛ ҚИЛИШ, УЛАРГА**

**ЎЗБЕКИСТОН «МИЛЛИЙ ТИКЛАНИШ»
ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНГТ
САЙЛОВОЛДИ ДАСТУРИДАН**

Адлия вазирлигига янги вазифалар юклатылды

«Ўзбекистон Республикасининг халқаро рейтинг ва индекслардаги ўрнини яхшилаш ҳамда давлат органлари ва ташкилотларида улар билан тизимли ишлашнинг янги механизмини жорий қилиш тўғрисида» Президент Фармони имзоланди.

Унга кўра, Халқаро рейтинг ва индекслар билан ишлаш бўйича республика кенгаши ташкіл этилди. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Адлия вазирлиги Кенгашнинг ишли органдари этиб белгиланди.

Шу билан бирга, Фармон билан Халқаро рейтинг ва индекслар билан ишлаш бошқармаси

Мазкур бошқарманинг вазифаси этиб:
— сиёсий-хуқуқий соҳага оид ҳалқаро рейтинг ва индексларда Ўзбекистон Республикасига берилган баҳоларни таҳлил қилиш;
— ҳалқаро рейтингда Ўзбекистоннинг баҳоларига сабаб бўйлан омилларни бартараф этиш жаҳаёнини мувофиқлаштириш;
— норматив-хуқуқий хужжатлар лойиҳаларини Ўзбекистоннинг рейтинглардаги ўрнига таъсири бўйича баҳолаш;
— сиёсий-хуқуқий соҳага оид ҳалқаро рейтинг ва индексларни тузвизи ҳалкаро ва хорижий ташкилотлар билан ҳамкорлик

Күтинг!
Ривожланишимиизга нималар
халақит беряпти?

1
1



Партия фаоллари Яккасарой кичик саноат зонасида бўлиб, пандемия шароитида бизнесни ривожлантиришга нималар халақит берадётганини



Ҳалоллик – жуда қиммат фазилат. Уни
арзон одамлардан кутиши керак эмас.

Үоррен БАФФЕТ

Рұхсат үчүн махсус қарор керакми?

2019 йили юртимизга 6,7 млн. саідә ташриф буюрган бўлса, 2020 йилда бу кўрсаткични 7,5 млн.га етказиш кўзда тутилган эди. Пандемия муносабати билан эса...

28 май куни Президентимиз томонидан «Коронавирус пандемиясининг салбий таъсирини камайтириш учун туризм соҳасини кўллаб-куватлашга доир кечитириб бўлмайдиган чора-тадбирлар тўғрисида»ги Фармон имзоланди. Таҳлилчилар ва соҳа вакилларининг таъкидлашларча, унда белгилаб берилган устувор йўналишлар коронавирус пандемиясидан ёнгўп «зарба еган» соҳанинг тездан оёқка туришида муҳим омил бўлади.

Албатта, фармон мөхияти, унинг ўз вақтида қабул қилингани хақида узоқ фикр юритиш мумкин. Бироқ мазкур йўналишни ривожлантириш борасида айрим соҳа мутасаддиларининг масалага соўқонлик билан қараштаганлари одамни таажужбага солади.

Буни Нурота Давлат ўрмон хўжалиги қўриқхонаси ва унинг имкониятларидан дейярли фойдаланилмаётганида ҳам кўриш мумкин. Яна ҳам тўғрироғи айрим тизим раҳбарларининг маҳаллий ҳокимликларнинг ушбу қўриқхона фаoliyati ривожлантириша оид таклифлари га ёзтибор қаратмайтганлари минг-минглаб саідәлар тўсік бўялти.

Маълумотларга қарангда, қўриқхона 17 минг гектар майдонда жойлашган бўлиб, ўзининг ноёб иклими, гўзал табиати билан аллақачон дунё ахли ёзтиборини қозонган. Бу ерда наботат ва ҳайвонот оламининг минглаб турлари учрайди. Қўриқхона атрофидаги қишлоқлар ҳам тақрорланмас гўзлалиги билан табиат шайдоларини ўзига жалб этади. Шунинг учун ҳам собиқ иттифоқ даврида ушбу масканга алоҳида ёзтибор қаратилимади. Натижада улкан қўриқхонанинг бор бойлиги сифатида 20 нафар қоровули, 10-15 та отиди, холос. Жонажон Ватанимизнинг бекиёс бойлиги ишониб топширилган ишчи-хизматчиликнинг ойлик маоши эса 700-800 минг сўмни ташкил этмоқда. Ҳайвонот ва наботат оламининг 10 мингдан зиёд тури «Қизил китобга» киристилган қўриқхонанинг туризм

йўналишидаги имкониятлари шу қадар кенги, уларни сабаб адогига етиш қўйин. Энг муҳими, қўриқхонада 2,5 минг ийллик арчасимон бир дарахт бўлиб, у ҳақдаги маълумотлар қанчалар асосли эканини германиялик олимлар ҳам илмий жиҳатдан исботлаган эканлар. Бу борада ҳатто хориждаги нуғузли нашрларда бир қанча илмий мақолалар хам чоп этилган.

Шу боис қўриқхона худудидаги тарихий арча ва бошқа дарахтларни кўриш учун ҳар йили дунёнинг 10 га яқин давлатидан 2 мингдан зиёд саідә ташриф буюради. Бирор ҳорижлик меҳмонларга бу ерга кириб, «зиёрат қилиши» хардом ҳам насиб этавермайди. Чунки қўриқхона маъмурияти «отам замони»дан қолиб кетган тартиб-қоидаларни рўяқ қилиб, худудда туризм ривожига очик-ойдин тўсик яратмоқдалар.

Аммо айрим маҳаллий таҳлилчилар бу ерда саідәларни «ўзаро келишув асосида» қўриқхонага олиб кириб, олиб чиқувчи «суперgid»лар борлигини, улар пул учун қўриқхона у ёқда турсин, бутун Нуротан сотиб юбориша тайёр эканликларни ҳам яшираяптилар.

Эмишики, улар саідәларни айланма йўллар билан қўриқхонага олиб кирадилар ва тартиб-қоидани бузганини шайдаларни ҳам таъкидлаш жоиз. Ҳозирда ушбу ноёб жоноворлар сони ташминан мингтани ташкил ахли ёзтиборини қозонган. Бу ерда наботат ва ҳайвонот оламининг минглаб турлари учрайди. Қўриқхона атрофидаги қишлоқлар ҳам тақрорланмас гўзлалиги билан табиат шайдоларини ўзига жалб этади. Шунинг учун ҳам собиқ иттифоқ даврида ушбу масканга дегарли ёзтибор қаратилимади. Натижада улкан қўриқхонанинг бор бойлиги сифатида 20 нафар қоровули, 10-15 та отиди, холос. Жонажон Ватанимизнинг бекиёс бойлиги ишониб топширилган ишчи-хизматчиликнинг ойлик маоши эса 700-800 минг сўмни ташкил этмоқда. Ҳайвонот ва наботат оламининг 10 мингдан зиёд тури «Қизил китобга» киристилган қўриқхонанинг туризм

йўналишидаги имкониятлари шу қадар кенги, уларни сабаб адогига етиш қўйин. Энг муҳими, қўриқхонада 2,5 минг ийллик арчасимон бир дарахт бўлиб, у ҳақдаги маълумотлар қанчалар асосли эканини германиялик олимлар ҳам илмий жиҳатдан исботлаган эканлар. Бу борада ҳатто хориждаги нуғузли нашрларда бир қанча илмий мақолалар хам чоп этилган.

Шу боис қўриқхона худудидаги тарихий арча ва бошқа дарахтларни кўриш учун ҳар йили дунёнинг 10 га яқин давлатидан 2 мингдан зиёд саідә ташриф буюради. Бирор ҳорижлик меҳмонларга бу ерга кириб, «зиёрат қилиши» хардом ҳам насиб этавермайди. Чунки қўриқхона маъмурияти «отам замони»дан қолиб кетган тартиб-қоидаларни рўяқ қилиб, худудда туризм ривожига очик-ойдин тўсик яратмоқдалар.

Аммо айрим маҳаллий таҳлилчилар бу ерда саідәларни «ўзаро келишув асосида» қўриқхонага олиб кириб, олиб чиқувчи «суперgid»лар борлигини, улар пул учун қўриқхона у ёқда турсин, бутун Нуротан сотиб юбориша тайёр эканликларни ҳам яшираяптилар.

Эмишики, улар саідәларни айланма йўллар билан қўриқхонага олиб кирадилар ва тартиб-қоидани бузганини шайдаларни ҳам таъкидлаш жоиз. Ҳозирда ушбу ноёб жоноворлар сони ташминан мингтани ташкил ахли ёзтиборини қозонган. Бу ерда наботат ва ҳайвонот оламининг минглаб турлари учрайди. Қўриқхона атрофидаги қишлоқлар ҳам тақрорланмас гўзлалиги билан табиат шайдоларини ўзига жалб этади. Шунинг учун ҳам собиқ иттифоқ даврида ушбу масканга дегарли ёзтибор қаратилимади. Натижада улкан қўриқхонанинг бор бойлиги сифатида 20 нафар қоровули, 10-15 та отиди, холос. Жонажон Ватанимизнинг бекиёс бойлиги ишониб топширилган ишчи-хизматчиликнинг ойлик маоши эса 700-800 минг сўмни ташкил этмоқда. Ҳайвонот ва наботат оламининг 10 мингдан зиёд тури «Қизил китобга» киристилган қўриқхонанинг туризм

йўналишидаги имкониятлари шу қадар кенги, уларни сабаб адогига етиш қўйин. Энг муҳими, қўриқхонада 2,5 минг ийллик арчасимон бир дарахт бўлиб, у ҳақдаги маълумотлар қанчалар асосли эканини германиялик олимлар ҳам илмий жиҳатдан исботлаган эканлар. Бу борада ҳатто хориждаги нуғузли нашрларда бир қанча илмий мақолалар хам чоп этилган.

Шу боис қўриқхона худудидаги тарихий арча ва бошқа дарахтларни кўриш учун ҳар йили дунёнинг 10 га яқин давлатидан 2 мингдан зиёд саідә ташриф буюради. Бирор ҳорижлик меҳмонларга бу ерга кириб, «зиёрат қилиши» хардом ҳам насиб этавермайди. Чунки қўриқхона маъмурияти «отам замони»дан қолиб кетган тартиб-қоидаларни рўяқ қилиб, худудда туризм ривожига очик-ойдин тўсик яратмоқдалар.

Аммо айрим маҳаллий таҳлилчилар бу ерда саідәларни «ўзаро келишув асосида» қўриқхонага олиб кириб, олиб чиқувчи «суперgid»лар борлигини, улар пул учун қўриқхона у ёқда турсин, бутун Нуротан сотиб юбориша тайёр эканликларни ҳам яшираяптилар.

Эмишики, улар саідәларни айланма йўллар билан қўриқхонага олиб кирадилар ва тартиб-қоидани бузганини шайдаларни ҳам таъкидлаш жоиз. Ҳозирда ушбу ноёб жоноворлар сони ташминан мингтани ташкил ахли ёзтиборини қозонган. Бу ерда наботат ва ҳайвонот оламининг минглаб турлари учрайди. Қўриқхона атрофидаги қишлоқлар ҳам тақрорланмас гўзлалиги билан табиат шайдоларини ўзига жалб этади. Шунинг учун ҳам собиқ иттифоқ даврида ушбу масканга дегарли ёзтибор қаратилимади. Натижада улкан қўриқхонанинг бор бойлиги сифатида 20 нафар қоровули, 10-15 та отиди, холос. Жонажон Ватанимизнинг бекиёс бойлиги ишониб топширилган ишчи-хизматчиликнинг ойлик маоши эса 700-800 минг сўмни ташкил этмоқда. Ҳайвонот ва наботат оламининг 10 мингдан зиёд тури «Қизил китобга» киристилган қўриқхонанинг туризм

йўналишидаги имкониятлари шу қадар кенги, уларни сабаб адогига етиш қўйин. Энг муҳими, қўриқхонада 2,5 минг ийллик арчасимон бир дарахт бўлиб, у ҳақдаги маълумотлар қанчалар асосли эканини германиялик олимлар ҳам илмий жиҳатдан исботлаган эканлар. Бу борада ҳатто хориждаги нуғузли нашрларда бир қанча илмий мақолалар хам чоп этилган.

Шу боис қўриқхона худудидаги тарихий арча ва бошқа дарахтларни кўриш учун ҳар йили дунёнинг 10 га яқин давлатидан 2 мингдан зиёд саідә ташриф буюради. Бирор ҳорижлик меҳмонларга бу ерга кириб, «зиёрат қилиши» хардом ҳам насиб этавермайди. Чунки қўриқхона маъмурияти «отам замони»дан қолиб кетган тартиб-қоидаларни рўяқ қилиб, худудда туризм ривожига очик-ойдин тўсик яратмоқдалар.

Аммо айрим маҳаллий таҳлилчилар бу ерда саідәларни «ўзаро келишув асосида» қўриқхонага олиб кириб, олиб чиқувчи «суперgid»лар борлигини, улар пул учун қўриқхона у ёқда турсин, бутун Нуротан сотиб юбориша тайёр эканликларни ҳам яшираяптилар.

Эмишики, улар саідәларни айланма йўллар билан қўриқхонага олиб кирадилар ва тартиб-қоидани бузганини шайдаларни ҳам таъкидлаш жоиз. Ҳозирда ушбу ноёб жоноворлар сони ташминан мингтани ташкил ахли ёзтиборини қозонган. Бу ерда наботат ва ҳайвонот оламининг минглаб турлари учрайди. Қўриқхона атрофидаги қишлоқлар ҳам тақрорланмас гўзлалиги билан табиат шайдоларини ўзига жалб этади. Шунинг учун ҳам собиқ иттифоқ даврида ушбу масканга дегарли ёзтибор қаратилимади. Натижада улкан қўриқхонанинг бор бойлиги сифатида 20 нафар қоровули, 10-15 та отиди, холос. Жонажон Ватанимизнинг бекиёс бойлиги ишониб топширилган ишчи-хизматчиликнинг ойлик маоши эса 700-800 минг сўмни ташкил этмоқда. Ҳайвонот ва наботат оламининг 10 мингдан зиёд тури «Қизил китобга» киристилган қўриқхонанинг туризм

йўналишидаги имкониятлари шу қадар кенги, уларни сабаб адогига етиш қўйин. Энг муҳими, қўриқхонада 2,5 минг ийллик арчасимон бир дарахт бўлиб, у ҳақдаги маълумотлар қанчалар асосли эканини германиялик олимлар ҳам илмий жиҳатдан исботлаган эканлар. Бу борада ҳатто хориждаги нуғузли нашрларда бир қанча илмий мақолалар хам чоп этилган.

Шу боис қўриқхона худудидаги тарихий арча ва бошқа дарахтларни кўриш учун ҳар йили дунёнинг 10 га яқин давлатидан 2 мингдан зиёд саідә ташриф буюради. Бирор ҳорижлик меҳмонларга бу ерга кириб, «зиёрат қилиши» хардом ҳам насиб этавермайди. Чунки қўриқхона маъмурияти «отам замони»дан қолиб кетган тартиб-қоидаларни рўяқ қилиб, худудда туризм ривожига очик-ойдин тўсик яратмоқдалар.

Аммо айрим маҳаллий таҳлилчилар бу ерда саідәларни «ўзаро келишув асосида» қўриқхонага олиб кириб, олиб чиқувчи «суперgid»лар борлигини, улар пул учун қўриқхона у ёқда турсин, бутун Нуротан сотиб юбориша тайёр эканликларни ҳам яшираяптилар.

Эмишики, улар саідәларни айланма йўллар билан қўриқхонага олиб кирадилар ва тартиб-қоидани бузганини шайдаларни ҳам таъкидлаш жоиз. Ҳозирда ушбу ноёб жоноворлар сони ташминан мингтани ташкил ахли ёзтиборини қозонган. Бу ерда наботат ва ҳайвонот оламининг минглаб турлари учрайди. Қўриқхона атрофидаги қишлоқлар ҳам тақрорланмас гўзлалиги билан табиат шайдоларини ўзига жалб этади. Шунинг учун ҳам собиқ иттифоқ даврида ушбу масканга дегарли ёзтибор қаратилимади. Натижада улкан қўриқхонанинг бор бойлиги сифатида 20 нафар қоровули, 10-15 та отиди, холос. Жонажон Ватанимизнинг бекиёс бойлиги ишониб топширилган ишчи-хизматчиликнинг ойлик маоши эса 700-800 минг сўмни ташкил этмоқда. Ҳайвонот ва наботат оламининг 10 мингдан зиёд тури «Қизил китобга» киристилган қўриқхонанинг туризм

йўналишидаги имкониятлари шу қадар кенги, уларни сабаб адогига етиш қўйин. Энг муҳими, қўриқхонада 2,5 минг ийллик арчасимон бир дарахт бўлиб, у ҳақдаги маълумотлар қанчалар асосли эканини германиялик олимлар ҳам илмий жиҳатдан исботлаган эканлар. Бу борада ҳатто хориждаги нуғузли нашрларда бир қанча илмий мақолалар хам чоп этилган.

Шу боис қўриқхона худудидаги тарихий арча ва бошқа дарахтларни кўриш учун ҳар йили дунёнинг 10 га яқин давлатидан 2 мингдан зиёд саідә ташриф буюради. Бирор ҳорижлик меҳмонларга бу ерга кириб, «зиёрат қилиши» хардом ҳам насиб этавермайди. Чунки қўриқхона маъмурияти «отам замони»дан қолиб кетган тартиб-қоидаларни рўяқ қилиб, худудда туризм ривожига очик-ойдин тўсик яратмоқдалар.

А



Пулу молга бўлган ташнилик сувга бўлган
ташниликдан даҳшатлидир.

Муҳаммад ЗЕХНИЙ

(Бошланниши 1-бетда)

Маданият ва санъатимиз учун туйнуклармас, дарвозалар очилди



Шубҳа йўқки, ўзбек халқи ўзининг буюк давлатчилик тирихи, урф-одат ва анъана-лари, дунё таъмаддини ривожига кўшган ҳиссаси, жаҳон ҳамжамияти ҳақиқи равишда эътироф этаётган миллий хусусиятлар билан ана шундай миллатлар қаторига киради. Янги Ўзбекистон олдида турган янги вазифалар ичада ушбу буюк мақомни янада юксак побонага кўтариши, халқимизнинг интеллектуал даражасини ривожлантириши алоҳидага аҳамиятга эга. Шу боис, биз бугун миллий тараққиётнинг янги чўққиларини эгаллаш йўлида дадил одимламоқдамиз. Шу боисдан ҳам, мамлакатимизда иқтисодий ўсишга эришиш, халқ ҳаётининг фарононалашувини таъминлаш учун Давлатимиз раҳбари тақлиф этаётган янги истиқболи йўллар танланмоқда. Бунда одамларнинг иктиномий фаоллиги, ташаббускорлик, фикр эркинлиги, иқтисодий рагбат мумхим аҳамиятга эга бўлади.

Эътироф этиш жоизки, моҳиятнан ҳам, мазмунан ҳам янги ислоҳотлар даврида миллат етакчилининг ўки бу соҳага алоҳидага эътибор қартиши, айни шу соҳадаги ютуқ ва камчиликларнинг холисона таҳлили, мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланиш зарурлиги хусусидаги кўрсатмалари ишга унум баҳш этади. Чунончи, Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг "Маданият ва санъат соҳасининг жамият хаётидаги ўрни ва таъсирини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида" Фармони ҳақида ҳам айни шундай фикри билдириш мумкин. Иносон ҳаётининг барча соҳалари – иқтисод, сиёсат, қишлоқ хўялиги, қурилиш ёки таълим соҳаси бўлсин, уларнинг барчаси миллий маданиятимиздаги таънадига тағтиллайди.

Бу ҳаётда маданият ва санъат соҳаси даҳлор бўлмаган хеч бир касб ёки мутахассисликни топиш қийин. Кўрувчи маданиятнли бўлса, ўз ишини санъаткорона баҳаради. Устоз комилликка эришган бўлса, шогирдларини манъиатнинг юксак чўққиларига бошлайди. Маданият ва санъат арбоблари, ижодкор зиёлилар мил-

латнинг маънавий-ахлоқий қиёфасини белгилайди, у ёки бу масала юзасидан жамоатчилик фикрининг тўғри шаклланишига муҳим ҳисса кўшади. Шу маънода ушбу Фармонни тарихий дейиш мумкин.

Маълумки, ҳар қандай жамият ҳаётидаги ривожланниш маданий ва миллий қадриятларга таянмаса ёхуд

каби эзгу мақсадга эришиши муз учун бизга жуда кенг имкониятлар яратиши шубҳасиз.

Миллий уйғонини ҳаракатининг асосчиси бўлган Президентимиз Фармони билан маданият ва санъатнинг ҳаётимиздаги ўрнига тўғри баҳо берилганини соҳа вакиллари ҳам алоҳида эътироф этмоқдалар.

Мутафаккирлардан бири:

**Ўзбекистонда 8208 та
моддий маданий мерос
объектлари бўлиб, улардан
4748 таси – археологик
ёдгорликлар, 2250 таси –
меъморий ёдгорликлар, 678
таси эса монументал санъат
ёдгорликлари ҳамда 532
таси бошқа дикқатга сазовор
жойлар саналади.**

Халқ, миллат ўзининг ким эканини англашга етарли даражада эришмаган бўлса, бундада ривожланниш хоҳ иқтисодий, хоҳ ижтимоий соҳада бўлсин, кутилган самарани бермайди. Бунга яқин ўтмишиздан кўллаб мисоллар келтириш мумкин. Хусусан, кўпгина давлатларнинг бошқа маданиятларни "паноҳи" да ривожланниш йўлини танлаши ёки шунга унум баҳш этади. Чунончи, Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг "Маданият ва санъат соҳасининг жамият хаётидаги ўрни ва таъсирини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида" Фармони ҳақида ҳам айни шундай фикри билдириш мумкин. Иносон ҳаётининг барча соҳалари – иқтисод, сиёсат, қишлоқ хўялиги, қурилиш ёки таълим соҳаси бўлсин, уларнинг барчаси миллий маданиятимиздаги таънадига тағтиллайди.

Айнан ана шу нуқтаизардан халқимиз маданияти ва санъатини ривожлантириш, ҳар томонлама бойитиш, унинг маънавий пойдеворини мустаҳкамлаш жонажон юртимизни ривожлантириш дастурларининг асосий мақсадларидан бири эканлигини Давлатимиз раҳбари бежиз таъкидлаётгани йўқ. Маданиятимиз, миллий қадрият ва миллий маънавиятимизни асрар-авайлаш, уларнинг умуминсоний ва умумиллий қадриятлар билан ҳамоҳанглигига эришиш партиямизнинг асосий мақсадлардан биридир. Давлатимиз раҳбарининг ушбу Фармони миллий қадриятларимиздан дунёвий ривожланнишнинг ажралмас қисми сифатида фойдаланиш

"Санъат, агар чинакам санъат бўлса, энг аввало ким учун яратилган бўлса ўшаларга хизмат қилиши лозим", деган ҳизмат. Давлатимиз раҳбари Фармони тағзаминида халқимиз, айниқса, янги аводонда қадриятларимизга яқинлаштириш ва тарбиялаш мақсади мужассам эканини таъкидлаш ўзиб.

Тан олиш керак, энг янги тарихимизда дунёнинг кўллаб он-

гига ёт ғояларни қасддан сингдириш, жамиятларни ғоясизлантириш, ўсиб келаётган янги авлод вакилларини ватанпарварлик, куюнчакликка эмас, бефарқликка давват этиш ҳаракатлари илдиз отнага гувоҳ бўлдик. Бунда асосий эътибор ёшларни миллий қадриятлардан узоқлаштириш, уларни енгилепли фикрлашга ўргатишига қаратилди. Минг афсуски, бу жараён Ўзбекистонни ҳам четлаб ўтмади. Бугунга келиб, айрим ёшларимизнинг бошқа маданиятлар ва қадриятларни улуғлаётгандар ҳам ҳақиқат. Аммо бу келажак учун инкизор кўнғироғи чалинаётганини англатишини тушуниб этиши миз зарур.

Албатта, биз бошқа миллат ва элатларнинг маданияти, урф-одати ва қадриятларини ҳам қадрлаймиз. Уларни камситиши ниятимиз ҳам йўқ. Бироқ буюк адаби Лев Толстой ёзганидек: "Ўз қадриятини англамаган одамдан бадбахшорикдан бўлмайди". Шу нуқтаизардан биз ёшларимизни миллий қадриятларимизни қадрлайдиган, маданиятимизни улуғлаб, унинг туб моҳиятини англайдиган инсонлар этиб тарбиялаш баробарида, инсоннинг тўла маънода қадрлайдиган улуғ Навоий авлодлари бўлиб ўлгайишлари тарафдоримиз.

Президентимиз Фармонини асл моҳият айнан ана шу мақсадларга қаратилган.

Моддий ва маданий мерос объектлари ҳатловдан ўтказилганда, 259 таси буткул ўйқотиб юборилган, объектларинг атаги 34 фоизи учун қадастар ҳужжатлари тайёрланган, бор-йиғ 29,5 фоизига эса муҳофаза бўлгилари ўрнатилган маълум бўлди.

Ҷанчалар чуқур англай оладиган жамиятнинг шаклланишига боғлиқ эканини унутмаслигимиз лозим. Янги Ўзбекистоннинг энг янги тарихидан ўз бераётган ўзгаришлар жамиятни иқтисодий жиҳатдан оқсалтириш билан қаноатланмай, ҳаётимизнинг барча соҳа ва тизимларини баробар ривожлантириш мақсадини олға суради.

Хулоса қилиб шуни айтиш жоизки, Давлатимиз раҳбарининг "Маданият ва санъат соҳасининг жамият ҳаётидаги ўрни ва таъсирини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида" Фармони том маънодаги тарихий ҳужжат бўлди. Унда Тошкент архитектура-курилиш институти, Камолиддин Бехзод номидаги Миллий рассомлик ва дизайн институти ва Ўзбекистон миллий университетида маданий мерос объектларини реставрация (консервация) килишгача бўлган ойналишлар ҳам қамраб олинган.

Биз учун эса ушбу Фармон Олий Мажлис Қонунчилик палатасида кўриб қишилганинг "Маданият тўғрисида" ғиёнун лойҳасини шиддаткор давр талабларига мослаштириш учун кўшимча имконият яратади.

Алишер ҚОДИРОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси спикери ўринбосари



Режиссёр ўртоқлар, отдан тушиш пайти келмадими кан?

Болалар фильмларига бағишиланган тадбир иштирокчилари ўз фикр-мулоҳазасини билдира бошлагача, демократия шароитида яшайпмиз, деган хаёлга борибми, фарзандларимизга мўлтилланган фильм ва мультфильмларни танқид қилиб юборибман. Албатта, бу фикрларни осмондан олмай, телевидениедаги намойишларни бирор таққослагандим, холос. Бизда болалар учун "Зирачча" ёки "Зумраша" миди, худди "Ералаш"га ўхшаш хажвий фильм бор. "Ералаш"да воқеа-ҳодисалар киска ва лўнда тасвирланади. Бизнислар эса роса чўзишиди. Аслида юморда изоҳ бўлмайди, бизнислар эса кулдириши учун ҳам изоҳ ёзишиди. Тўғри, мультфильмларимиз бор. Аммо уларнинг кўллари "Том ва Жерри"га ўхшаб кетади. Агар чуқурроқ таҳлил

қислак, АҚШ ва Россия мультфильмларидан тезлик бор, бизда эса "Сокинлик". АҚШ ва Россия мультфильмларидан ҳайвонлар миллийлашган. Бизда эса ҳайвонлар ҳам "интернационал".

Тадбирда ҳайвонларни миллийлаштириб бўлмайди, деган жавоб олдим.

Бундан ташки, қаҷонида "Том ва Жерри", "Ну погоди", "Маша и Медведь", "Дайди тўтигинг қайтиши" сингари болалар учун томъондаги асарлар яратилади, деган умумий саволларга ҳам жавоб ололмадим. Аксинча, айнан ана шу саволга режиссёрлардан бири:

"Бизда қаҷон Познерлар пайдо бўлади?" деган саволга савол билан жавоб қайтарди.

Ақлли гап ва ҳақиқи савол. Аммо ташкил этилган тадбир журналистика ҳақида бўлганида эди,

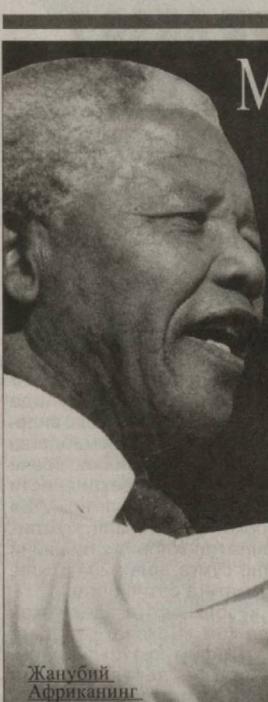
нега бизда Познерлар "яратилмаётганини" оғир-вазменилик билан тушунтириб берган бўллардим. Мухтарам режиссёрнинг бу гапи боққа ўргиликка тушган Афандини, Афандининг "Хотининга қаҷон калиш олиб берасан?" деган дўйини эслатди, холос.

Баҳус мунозараларни кузатиб, журналист ва режиссёрлар ўртасида жанжал чиқиши мумкинлигини тушундим ва хайр-матзурни ҳам насиша қилиб, залдан чиқиб кетдим.

Хулоса ўрнида қўйидагиларни айтиш мумкин: мълумотларга қараганда 200 га яқин миллий мультфильмларимиз бор экан. Аммо кўпчилгимиз факат "Зумрад ва Киммат"ни биламиш, холос. Қолган 199 та мультфильм нима учун болалар томонидан қабул килинмаяпти, деган саволга ушбу

тадбирда жавоб ололмадим. Шу ҳақда сўрасам ўша режиссёр болалар номидан гапиришга ҳаққингиз йўқ, деган тўмтоқ жавоб кайтарди. Тўғри, болалар номидан гапиришга ҳаққим йўқдир, аммо оддий солиқ тўловчи сифатида 10 дакиқали мультфильм учун нега 500 миллион сўмга яқин пул сарфланади, уларни жажоқ ўғил-қизларимиз, нарибаларимиз нега кўрмайтганларни билишга ҳаққимиз бордир ҳеч бўлmasas. Чиндан ҳам қаҷон мультфильмларимиз болаларимизга ёқадиган ва жаҳон саҳналарида намойиш этиладиган бўлади?

Ёки бу савол ҳам айрим режиссёрларимизга ёқамаслиги мумкин, дея оғзимизги толқон солиб юраверайликми? Унда бундай тадбирларни ўзказишдан мақсад нима? Шароғиддин ТУЛАГАНОВ, сиёсий шархловчи



Жаңубий
Африканинг
собик раҳбари
Нельсон Мандела
зодайтиларидан

Маданият ва санъатимиз учун
туйнуклармас, дарвозалар очилди

Хаёт тўлақонли бўлса узоқча чўзилади...
Уни ваёт билан эмас, бажарган ишларимиз
билин ўлчаймиз.

СЕНЕКА

ЭЗГУЛИККА ЧОРЛОВЧИ ЁҒДУЛАР

Кейинги уч йилдан ортиқроқ давр мобайнода кўпминг йиллик маданий меросимизни тиклаш, маданиятнинг моддий асосларини қайтадан яратиш, миллий қўшиқларимизни араб-авайлаш ва маънавий бойликлардан миллатнинг бебаҳо мулки, қолверса, жамият тараққиётининг муҳим манбай сифатида фойдаланишга жуда кенг ўйл очиб берилди.

Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг миллий маданияти янада ривожлантириш концепциясини ишлаб чиқиша доир ташабуси тафакур тарзимиз, ҳаётга муносабатимиз, миллат ва халқнинг бугуни, эртасини, навқирон авлоднинг маънавий камолоти ва миллий давлатчилигини тараққиётини таъминлашга, санъат соҳаси вакилларининг эса келажакка бўлган ишончини янада мустаҳкамлашга қаратилгани билан ҳам кўпчилик тахлилчилар эътиборини тортаяти.

Тўғри, шу кунгача Президентимиз маданият ва санъат соҳасини ривожлантиришга қаратилган ўтиздан ортиқ фармон ва қарорлари қабул қилинди. Ўтган ҳафта эса Давлатимиз раҳбари томонидан «Маданият ва санъат соҳасининг жамият ҳаётидаги ўрни ва таъсирини ошириш чора-тадбирлари ўтигисида» ги Фармон ва «Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги фаолиятини тақомиллаштириш ўтигисида» ги Қарор имзоланди.

ЁНГИНГА ЭЪТИБОРЛИ БЎЛАЙЛИК!

Маълумки, пойтахтимиздаги Республика шошилич тиббий ёрдам илмий марказига кун, кунора заҳарланганлар ёки лоқайдлик оқибатида куйган болажонларни даволатгани олиб келишади. Бундай ўсмир-ёшларни кўрган кишигина куйши накадар оғир эканини хис этса керак.

Тиббий маркази шифокорларидан бирининг айтишича, куйиб жароҳат олган болаларда ҳеч қандай айб йўк. Энг асосий айбдорлар – уларнинг ота-оналаридир. Чиндан ҳам кейинги пайтларда кўплаб ота-оналар ўз фарзандларига олов билан ўнашлиш ёмон оқибатларга олиб келишини тушунтирамаятилар. Айниқса, уларни уйда ёлғиз колдириб, ишга ёки бошқа юмуш билан кетиб қолиши натижасида болалар катталарга тақлид

килиб, гугурт чақаяптилар, дазмол ёқишмоқда ёки овқат пиширмоқчи булишяпти. Оқибати эса фожия билан тугаб, болалар жиддий тан жароҳати олиб, шифохонага тушмодалар. Ўзимиз ҳам ота-она бўлганимиз боис, жони оғриётган болажонларга ачинамиз.

Шундай экан, болаларнинг олов ўйнамасликлари, ёнгинга олиб келувчи ҳолатларга кўл урмасликлари учун улар тарбиясига кўпроқ аҳамият беришимиш лозим. Зоро, тарбия инсон камолининг асоси. Бола худди ниҳол каби тўғри парвариш этилса, шубҳасиз, кўнгилсизликларнинг олди

Иброҳим АБДУХАЛИКОВ,
Бектемир тумани ФВБ П ва НБ
инспектори, лейтенант

Муносабат

«Журналистга
хужум – жамият
хужум демак.
Демократияга эса
суз эркинлигисиз
эзишиб бўлмайди.
Ҳеч қандай жамият
конунбузарликларни
сурштириб,
ҳакиқатни
айта оладиган
журналистлариз
адолати бўла
олмайди».

Антониу
ГУТЕРИШ,
БМТ бўш котиби



СЕНЕКА



СЕНЕКА

“

**Халқимизнинг
маънавий-руҳий
оламига куч-
куват баҳш
этадиган миллий
маданиятимиз
ва санъатимиз
тараққиётига
Давлатимиз
раҳбари томонидан
кўрсатилаётган
бундай эътибор эса
соҳа вакилларини
жонажон
Ватанимизнинг
қувони ва
ташвишларига
шерик бўлишга
чорлади.**

2020 йил 1 сентябрдан бошлаб, жойларда ўтказиладиган томоша тадбирлари учун руҳсатнома талаб этилмаслиги, ижара ҳаки бекор қилиниши белгилаб қўйилди.

Шунингдек, Фармонда соҳа ходимлари кўпдан бери орзу қилиб келган тарихий воқеа – 15 апрель санаси «Ўзбекистон Республикасида маданият ва санъат ходимлари куни» деб ўзган килинди.

Кўринидек, Фармонда маданият ва санъатнинг келгуси истиқболи йўлида жуда катта эзгулик ва улуг мақсадлар белгилаб олинган.

Маълумки, дунёда эзгулик деган буюк ва курдатли туйғу бор. Нуёб туйғуни бутун вужудига, қалбига жо қилган инсонгина бунёдкорлик да яратувчанин каби улуг фазилатларга эга бўлади. Ҳазрат Навоий «Садди Искандарий» достонида «Агар кишининг химмати баланд бўлса, у киши олам ахли ичада хурматли бўлур», деб,

Тухум (уруг) ерга тушиб чечак бўлди,
Курт жондин кечиб ипак бўлди,
Лола тухмичалик гайратинаг ўйқуму?!
Пилла куртича химматинаг ўйқуму?!

деб ёзган эдилар.

Халқимизнинг маънавий-руҳий оламига куч-куват баҳш этадиган юқоридаги деб ўтибор эса соҳа вакилларни жонажон Ватанимизнинг қувони ва ташвишларига шерик бўлишга чорлади.

Азамат ХАЙДАРОВ,

профессор,
Республика маданият
муассасалари фаолиятини
ташил этиш иммий-
методик маркази
директори

Кутинг!

ҲОКИМГА ЕТИБ БОРМАГАН ХАТ

Бир вилоядта ноҳақ қамалиб, бугунги янгиланишлар сиёсати туфайли оқланган 17 фуқаро бор экан. Айтишларича, улар орасида жазо муддатини номинг ўчгур «Жаслик»да ўтаган, айтиш мумкинки, бир кун келиб, яна озодликка чиқишидан умидини узганлар ҳам бор...

Келгуси сонларда

ЗАРАРЛИ МОДДАЛАР МИҚДОРИ 6639,7 ТОННАГА КАМАЙТИРИЛГАНИ РОСТМИ?



2020 йилнинг
биринчи чорагида
«Ўзбекнефтгаз»
тизими корхоналари
томонидан 277 та
турли жамоатчилик
тадбирлари режаси
ишлаб чиқилиб, улар
иҳросига 548,3 млн.
сўм сарфлангани
таъкидланыпти.

Ана шундай саъй-ҳаракатлар
натижасида атмосферага
чиқариладиган ташланмалар
6639,7 тоннага, оқова сув ташлан-
малари 145,1 ва чинчидарларнинг
хосил бўлиши белгиланган ме-
ъёрга нисбатан эса 12507,2 тоннага
камайтирилган.

Ушбу маълумот қанчалар
ҳақиқатга яқин ёки аксинча экан-
ни, албатта «Ўзбекнефтгаз»
тизимдаги мутасаддилар яхши
билидилар.

Маълумки, ушбу тадбирларга
жуда катта миқдорда маблаг
сарфлангани иддоа қилинти. Пул бор жойда эса айримлар нока-
слик уруғини тарқатувчи фариш-
талар амрига бўйсунши қийин
эмас экан. Зоро, куни кечга Наво-
йда пандемия шароитида оғир
ахволга ўтилган фуқаролар учун йигилган маблагнинг 200
миллион сўмдан зиёди растрата
килиш ўйли билан нафси ҳаккалак
отган айрим раҳбарларнинг кис-
сасига кириб кетгани ҳақида ха-

барлар тарқалди. Эътибор беринг
бу хайр-эҳсон, саҳоват йўлида
йигилган пуллар эди. Бухоро вило-
яти санитария ва эпидемиологик
осоишталик маркази бош врачи
Б.Б. ва врач-дезинфекционисти
А.Х. ўзи таъсиси бўлган «V-S»
МЧК орқали 395,4 млн. сўмлик
14,9 тонна гипоклорид кальцийни
600 млн. сўмга, яни 204,6 млн.
сўм кимматига сотиг олган.

Биз «Ўзбекнефтгаз»дек улкан
тизимда ҳам «Саховат» тадбир-
ларидек айрим «хато»ларига
йўл қўйилган, деган фикрдан
йирокмиз. Аммо сайловлар ара-
фасида барча партиялар ваъда
берганидек, хурматли Экологик
партия вакиллари ушбу жара-
ённи бир сидра кўздан кечириб,
депутатлик ёки парламент назо-
рати таддири ўтказиб қўйсалар,
луғатимизга кириб келган «ён-
бош», «чала» ёки «халол» деган
тадбирлар билан юқоридаги тад-
бирларни баҳолаб қўйиш мумкин
бўларди.



Яхши кишилар юксак ахлоқий етуклик
ва юксак ахлоқий обрў билан ажралиб
турадилар.

Ф. М. ДОСТОЕВСКИЙ

... Бирин-кетин, қисқа
танаффулар оша
янграган ўқовозлари,
инграшлардан сўнг,
девор ортидан бобон
кулогига таниш овоз
эшитилади: «Татармисан?
Мусулмонмисан?»

«ИККИ РАКАТ НОМОЗ ЎҚИБ ОЛИШГА РУХСАТ БОР...»

Бобон бирдан хушёр торта-
ди. «Бу ўзимизнинг Қодирий-ку!»
дека, ичдан овоздиз ҳайкиради.
(Эҳтимол, Қодирий командир-
нинг рус тилидаги татарчага хос
оҳангдаги бўйруқларидан унинг
татар миллиатига мансублигини се-
зиз, шундай савол бергандир?) Шу
захоти, бобон орани тўйсиб турган
пахса деворга яқинлашиб, девор
тириқишидан мўралайди. Тунги
фира-ширада, бир-бирига рўпара
турган командир билан маҳбусга
кўзи тушади. Бояги саволга жавоб
бўйлайди. «Сукуп аломати ризо»
нақлига амал қилиб маҳбус сўзида
давом этиди: «Командир ўғлон!
Фляғанг борми?» Яна жимлик.
Маҳбус энди ундан илтико қиласди:
«Худо ҳақи, умрим сўнгига, сен-
дан биргина илтимосим – фля-
ғангни бериб тур. Таҳорат олиб,
икки ракат намоз ўқиб. Бор-йўги
беш минут муддат бер...» Сўнгги
илтико ҳар қандай тош юракни
ҳам эртиб юбрадиган оҳангда
айтилганидан бобон ўзини кўярга
жой тополмай қолади. Қолаверса,
маҳбуснинг татарча лафзи, айтган
сўзлари командирнинг тош юраги-
ни юмшатди, шекилли, маҳбус
ўтичини индамайгина бажо кел-
тиради. Асрға тёнг ўша фифони из-
тиробларга тўла дақиқалар қандай
ўтганинг бобон умрининг охирига
қадар эслаб, эзилиб юради. Сўнг
яна ўша таниши, аммо бу гал мар-
дана овозди эшитилади: «Отанга
раҳмат, командир ўғлон! Мен
тайёрман! Буйрганинг беравер!»
У ёги нима бўлганини бобон бил-
майди. Бирдан янграган ўқ овозди
кулогини кар қиласди, ўша, сўнгги ўқ

ўзига теккандай, эсидан оғиб, де-
вор ёнига қулаг тушади. Бир пайт,
ўзига келиб, кўзини очиб қараса,
тоң ёришиб қолибди. Ҳам тонги
аёздан, ҳам бояги кўргилклар
изтиробидан вужуди титраб, аранг
ўрнидан туради. Таҳорат олиб,
бомдод намози поёнида Қуръон
тиловат қилиб, одатдагидек, бу
кеча шаҳид кетганлар ҳақига ба-
шида этади.

Шундан сўнг Миролим Миркоми-
лов девор ошиб, тунда ўзи шоҳид
бўлган ҳодиса жойига боради.
Боягини тупроқ тортиган чох қек-
касида шаҳидлардан бирининг оёқ
учи очиқ қолганига кўзи тушади. Бу
еса, сўнгги шаҳид – Қодирийнинг
оёғи экани аён. Қотиллар тонг ёри-
шиб қолгани учун, охирги бўйрук
ижросидан сўнг, ажал чохига аип-
тапил тупроқ торттиб, жуфтакни
ростлаганлар. Уста-бобон дарҳол
ортга қайтиб, бօғ ҳовлисидан кет-
мон олиб чиқади, ялпи мозор – чохга
тупроқ торттиб, уни шиблайлди.
Сўнг, яка ўзи жаноза ўқиб, шаҳид
кетганлар, жумладан, қадрдона
– буок адаб Қодирий руҳи руки
поки нимада? – деб сўради.

Мўминларнинг амири,
Аллоҳнинг арслони ҳазрати
оидидаги бурчани адо этади.

Кейинчалик, архив хужжат-
ларидан маълум бўлди, ўша
машумъ 4 өктябрь тунда Қодирий
қатори Чўлпон, Фитрат каби жами
ўн саккиз зиёли қати этилган.
Эҳтимол, уларнинг барчаси, айни,
шу Қодирий жисми поки қулаган
чохга дағиғ этилгандир, ўша машъ-
ум туннинг сўнгги қурбони балки
Қодирий бўлгандир. Қодирийга
кўтилган жаноза уларга ҳам ба-
шидадир...»

Карим БАХРИЕВ

Ҳикоя



Антон Чехов

Хотиним билан иккимиз межмонхонага кирдик. У ердан могор ва зах ҳиди келарди. Бутун аср давомидан бир марта ҳам чироқ ёқилмаган межмонхона деворларига шам ёқиб қараган эдик, миллион-миллион камалум шаҳарни ёғланни ташкилдади. Шам ёргуи шу югозларга тушди, югозлар қадим замондан қолган ёзувлар ва ўрта асрда чизилган расмлардан иборат экан. Кўм-кўк ёқиб кетган деворларда ота-боболаримизнинг расмлари осигурилди. Ота-боболаримиз бизга қовоқларини солиб, кибранланни карар ва худи:

– Сени бир яхшилаб савалаб юйиш керак эди – я, оғайн! – демокчи бўлгандай эди.

Биз босгани ҳар қадамимиз будун уй ичиди аks садо янгратар эди. Менинг ўйталишим натижасида эшитилган аks садо ота-боболаримиз замонида ҳам худи шундай эшитилган бўлса кесрак, деб ўйлаб юйдим...

Шамол эса увиллар, инграр эди. Тош мўрида аллаким йиглагандай, унинг йигисида умидсизлик оҳанглари эшитилгандай бўларди. Катта-катта ёмғир томчилари ис босиб кетган хира дераза ойналарига келип

Қийшиқ ойна

урар, бу эса, кишининг юрагини сикиб юборар эди.

– Э, ота-боболарим! – дедим, маъноли узоқ ух тортиб. – Агар мен адаб бўлганимда, шу расмларга қараб туриб, битта катта садоси босиб кетди. Ойна – қийшиқ ойна экан, бутун афти-башаран ҳар бирни бир вақтлар ёш бўлган, ҳар бирининг ўзига яраша саргузашлари бўлган... Бўлганда ҳам қандай саргузашлар! Ҳованови кампирлаб бир қарал! У менинг катта бувим бўлади. Бу бадбашара, хунук аёлнинг таърифи ниҳоятда ажойибдир. Ҳов анови бурчакдаги осигурилганни кўрдиганди?

– Катта бувимнинг дидига тушуномай қолдим-ку, – дедим.

Хотиним ҳам кўрка-писа ойна оидига келиб қаради, фалокат босди! Юзи оппоқ оқариб, бутун аъзий-бадани дир-дир титрӣ бошлиди, бирдан чинкириб юборди. Кўлидаги шамонд өрга туштиб, думалаб кетди, шам ўчиб қолди. Қоп-коронги зиминостонликда қодик. Шу топда бир нарса өрга гурсиллаб тушди: хотиним ҳизидан кетиб юйилган эди.

– Катта бувимнинг дидига тушуномай қолдим-ку, – дедим.

Хотиним ҳам кўрка-писа ойна оидига келиб қаради, фалокат босди!

Бир хотинимнинг юнанни ўндаётинида ҳар кадим замондан қолган ёзувлар ва ўрта асрда чизилган расмлардан иборат экан. Ойна тобутга сифмаганидан, катта бувимнинг амири бажарилмай қолган.

– Катта бувинг сатангмиди? – деб сўради хотиним.

– Балки. Аммо унинг бундан бошка ойнаси ўйк эканми? Нега энди у бошқа ойнани эмас, шу ойнани яхши кўриб қолдийкин?

Унинг бундан ҳам яхширок ойналиари ўйк эди, деб ўйлайсанми?

– Йўк, азизим, бунинг тагида бирон даҳшатли сир бўлса керак. Сир бўлмасдан иложи ўйк. Ривоятларга кўра, бу ойнанинг ичиди жин бормиши, катта бувим эса жинлардан кўркар экан, дейишидади.

Албатта, бу қуруқ ва бўлмагур гап, аммо борада гардиши ойнанинг қандайдир сирга эга эканлиги аниқ.

– Сени бир яхшилаб савалаб юйиш керак эди – я, оғайн! – демокчи бўлгандай эди.

Биз босгани ҳар қадамимиз будун уй ичиди аks садо янгратар эди. Менинг ўйталишим натижасида эшитилган аks садо ота-боболаримиз замонида ҳам худи шундай эшитилган бўлса кесрак, деб ўйлаб юйдим...

Шамол эса увиллар, инграр эди. Тош мўрида аллаким йиглагандай, унинг йигисида умидсизлик оҳанглари эшитилгандай бўларди. Катта-катта ёмғир томчилари ис босиб кетган хира дераза ойналарига келип

АМАЛ ҚИЛИНГ

Яхши кўрган
кишиларингизнинг қўлидан
қаттиқ УШЛАНГ!

Уларга уларни яхши кўришнингизни
БИЛДИРИБ

қўйинг...

Қилган хатоларини
КЕЧИРИНГ...

Чунки бир кун келиб ёки Сиз

уларни «ТАШЛАБ»

кетасиз ёки улар Сизни

тарк этишади... Қалбда

эса уларнинг ҶИДИ ва

соғинчигина қолади...

Жароҳатнинг ичи

тозаланмай туриб унинг

устини ТИКИБ

кўйманг!

Яқинларнинг билан

(бехудага эмас, ҳақни

топиш) учун баҳслашинг,

уларнинг гапларини

қабул қилинг, (гапингиз

уларга тушунарсиз бўлса)

тушунтириб беринг,

(улар ҳақ бўлсалар буни)

эътироф қилинг, (керақ

бўлганда) уларга ҲН

беринг!

Ҳаёт жуда ҳам қисқадир!

У одамларнинг ўзаро

бир-бирларини ҲМОН

қўриши, ҳасад қилиши,

қариндошлини

алоқаларини узишига

АРЗИМАЙДИ!

Эртага... Биздан

ХОТИРАГИНА

қолади...

Ўлим ҳеч кимдан РУХСАТ

сўраб келмайди...

Сизга ҲМОНлик килганларга

ҳам табассум қилинг,

уларнинг килган ишларини

КЕЧИРИБ

юборинг!

Зебо МИРЗО,
Ўзбекистон
Ёзувчилар
уюшмаси
аъзоси

Кишан КИЙМА...

Кишан кийма, бўйин эгма,
ки сен ҳам ҳур туғилғонсен!
Абдулхамид Чўлпон

Кишанлар киями,

Бўйин эгайми,

Эркимни берайми сенга қайтариб?

Ўзни унумайми,

Конлар ютами,

Турайми қошингда муте, музтариб?!

Чопилган томирларимни,

Сугуриб берайми тилимни?

Бир «ҳайт!» деб,

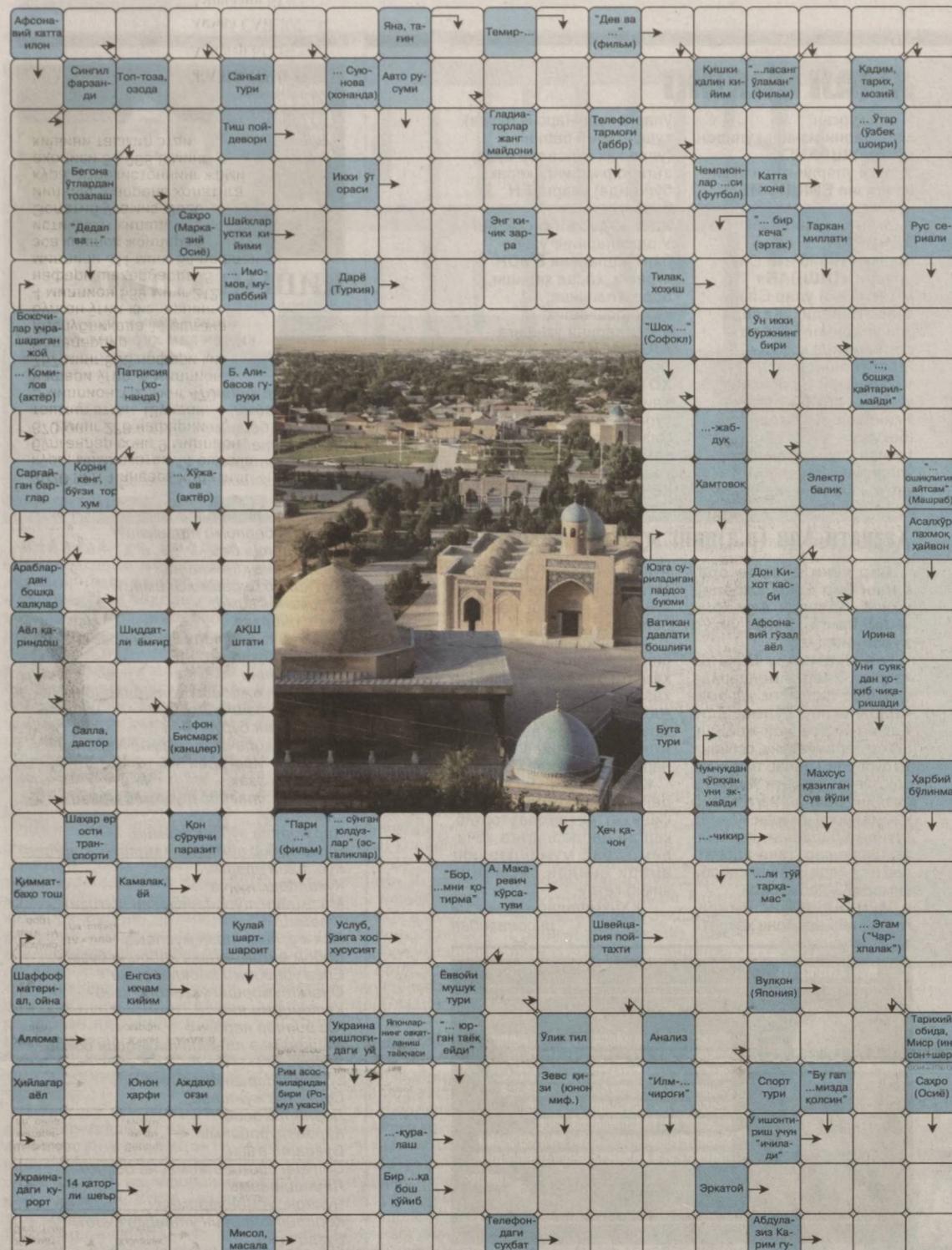
Сермасан қамчининг,

Қўлини берайми Элимни?

Кўзимни юмайми,

Энди очилган

Тарихнинг асотир китобларидан?


Статистика

2020 йил 1 январь ҳолатига кўра, мамлакатда 14 ёшгача бўлганлар сони 9 миллион 870 минг 276 нафари ташкил этган. Шундан, 5 миллион 112 минг 470 нафари ўғил, 4 миллион 757 минг 806 нафари қиз болалардир. Республикада 14 ёшгача бўлган ўғил-кизларнинг 4 миллион 559 минг 212 нафари шаҳарларда, 5 миллион 311 минг 64 нафари эса қишлоқ жойларда истиқомат қиласди. Эслатиб ўтамиз, 2020 йилнинг 1 апрель ҳолатига кўра, Ўзбекистоннинг жами аҳолиси 34 068,8 минг кишини ташкил этди.

**ЎЗБЕКИСТОН
«МИЛЛИЙ
ТИКЛАНИШ»
ДЕМОКРАТИК
ПАРТИЯСИННИ
ІХТИМОЙ-
СИЁСИЙ
ГАЗЕТАСИ**

ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИ:

Алишер ҚОДИРОВ – кенгаш раиси,

Акмал САИДОВ, Абдулазиз АККУЛОВ, Аброр ПЎЛАТОВ, Амирiddин БЕРДИМУРОДОВ, Бахтиёр САЙФУЛАЕВ, Илҳом АБДУЛЛАЕВ, Минхажиддин МИРЗО, Нодир МУХТОРОВ, Отабек ЖИЯНБОЕВ, Озобек НАЗАРБЕКОВ, Ортиқали ҚОЗОҚОВ, Феруза МУҲАММАДЖНОНОВА, Хуршид ДЎСТМУҲАММАД, Шерзодхон ҚУДРАТХЎЖАЕВ, Шавкат ШАРИПОВ, Шухратжон АХУНДЖАНОВ.

Бош мухаррир:
Миродил АБДУРАХМОНОВ



«Корона-фирибгарлик» авж олмоқда

Япония полицияси янги пайдо бўлган «корона-фирибгарлик» жинояти миёсенини хисоблашга киришди. «Никкей» газетасининг ёзишича, ушбу жиноятчилик таҳминан 40,28 миллион иенага (400 минг доллар атрофиди) баҳоланмоқда. Япониянинг 47 префектурасидан 17 тасида хукук ҳимоячилари янги жинояти тури тарқалганини таъкидлашмоқда. Мазкур жинояти ўёки бу дараҳада коронавирусга алоқадор бўлиб чиқмоқда. Март ойининг бошидан май ойининг

охиригача 45 та шунга ўҳшаш жинояти қайд этилган. Аксарият ҳолларда фирибгарлар «корона», «никоб» ва бошқа сўзларни ишлатган. Жиноятчиларнинг қаллоблик йўли билан хукумат тақсимлаган киши бошига 100 минг иеналик (таҳминан 930 доллар) ёрдам пулуни кўлга киритишга уриниш ҳоллари ҳам купайган. Масалан, улар кекса ёшдагиларга ёрдам пулуни расмийлаштириб бериш баҳонасида уларнинг банк карточкаларини кўлга киритмоқдалар, дейилади мазкур хабарда.

**ТАХРИРИЯТ
МАНЗИЛИ:**

Тошкент шаҳри,
Мирробод тумани,
Буқоқ Турон кўчаси,
41-йй.
Газета тахририят
компьютер
марказида терилди
ва саҳифаланди.

Муаллифлар фикри
таҳририят нуткаги
назаридан фарқ
килиши мумкин.

Тахририята келган хатлар доимий
эътиборимизда бўлиб, улар
муаллифларига кайтарилмайди.

Навбатчи мухаррир:
Равшан МАҲМУДОВ
Навбатчи:
Моҳира БАХТИЁРОВА
Дизайнер:
Маммуржон КУДРАТОВ

Электрон почта:
gazeta@mt.uz / mtiklanish@mail.ru

ТЕЛЕФОНЛАР:

Кабулхона (факс): (0-371) 232-12-03, +99897 741-20-22, +99897 755-10-11



Нега Осиёда «COVID-19»дан ўлим ҳолати кам учрамоқда?

Врач-эпидемиолог, Кобе Университети профессор, Япония ҳукуматининг собиқ илмий маслаҳатчиси Кентаро Ивата Осиёда корона-вирусдан вафот этганлар сони камлиги сабабини кўйидагича изоҳлади.

Осиёликлар бошқа вирус билан оғирини боис, вирусни осонлик билан ёнгли иммунитет ортириш имконини берадиган генетик ўзига хосликка эга бўлишлари мумкин. Бундан ташқари, олимпинг фикрича, силга қарши

қабул қилинган вакциналар хам муҳим роль ўйнаган. Гарчи, бир қатор илмий тадқиқотлар ушбу вакцинанинг фойдасини инкор этсада.

Иватанинг таъкидлашича, осиёликлар семириб кетиш, тромб пайдо бўлиши ёки гипертонияга учнадиган мойил эмас, буса уларнинг коронавирусга чалиниш эҳтимолини пасайтиради.

Дарвоҳе, бу ҳали илмий тасдиқланмаган, шунчаки, гипотезалар, деб таъкидлари яхшиямки, шу ўйда олти йилдан бери яшаётган Чико лақабли ит уни топиб олади.

– Ит илон билан олишиб, уни ҳалок қилди, – дейди итнинг ёзаси Элис Минггу.



Ўз ҳаётини қурбон қилди

Малайзиянинг Саравак штатидаги бир оиласда ит ёзасини заҳарли илондан қутқариш учун ўз ҳаётини қурбон қилди.

«AsiaOne»нинг хабар қилишича, илон ўйга кириб, ошонага яширишиб олган экан. Яхшиямки, шу ўйда олти йилдан бери яшаётган Чико лақабли ит уни топиб олади.

– Ит илон билан олишиб, уни ҳалок қилди, – дейди итнинг ёзаси Элис Минггу.

Унинг айтишича, жони-вортарни ажратишнинг иложи бўлмаган.

Илонни бирёкли қылгач, Чико айвонгача юриб борган ва илон заҳридан ҳалок бўлган.

– Кўпчилик уни қолағон ит дея арз қилишарди. Лекин кечаки убизни, оиласизни қутқарди, биз эса, афсуски, уни қутқара олмадик, – деб ёзди Минггу ўзининг «Facebook»даги саҳифасида.

Дунёдаги ёнг қиска 15 та ҳикоя билан танишинг

1. Ҳайрат

У хотининг қотилига сут чиҳарди.

2. Робия

Эй, Худойим, яқинда туғиладиган укам ҳам қиз бўлишини хоҳлардим. Ўшанда биз бувижоним билан бирга яшардик...

3. Афсус

Ҳайдовчи тамаки туатди ва қанча ёқилги қолганини билиш учун бензин бакига эгилди.

Марҳум атиги 23 ёшда эди.

4. Қасд ва ҳалос

Жонимга қасд қилиш учун ўзимни паства ташладим. Кейин фикримдан қайтидим.

5. Тақдир

Вакилларро саёҳатчининг хаёли: «пароль» нима эди-я?

6. Әмлон

Синик деразанинг сиртига ёзилганди: «Янги оила курганлар».

7. Таржимаи ҳол

Авваллари менинг юзимни текис, кўйлагим эса бурма эди. Ҳозир эса... акси.

8. Умид

... Биз бошқа ёх ҷаҳон учрашмаймиз! Бошқа ёх ҷаҳон таҳқиқни таҳқиқни ўшионтириш учун «иниради»...

9. Ҷигизлик

Дунёдаги ёнг қиска сони хонасида ўтирган эди. Эшик тақиллаб қолди...

10. Этоқхона

Ётоқхонамиздан иккиташининг овози эшитиларди. Мен эшикни тақилладим...

11. Гуноҳкор

У ҳақиқий гуноҳкор эди. Чунки бир юз йигирма тўрт минг суворидан ёлғиз угина урушдан ватанига соғ-омон қайтиди.

12. Оптимист

Янги пойабзал соғиб олганимда доим битта қўшимча боғичга эга бўлишимиз ўйлаб, кувонаман. Ўмуман кийилмайдиган иккинчи пой ҳақида эса ўйламасликка ҳаракат қиласман.

13. 6 сўзли ҳикоя

Сотилади. Ҷақалоқ туфличиси. Бирор марта кийилмадиган.

14. Маъсулият

Етти боланинг кийимлари оғирлини қилиб узилган дор, уйдан бош олиб кетаётган эрқак оёқларини чалишитириб йиқиди.

15. Кўркув

– Энди ухла, тойчогим, – она шундай деб чирокни – Ой! Үчирман, илтимос. Қорониликдан жуда кўрқаман! – деди кўзлари ожиз болакай.

Худуд номи	Касаллийн қайд этилганлар сони	Соғизлар сони воғиз	Вағф этиллар
1. Қорақалпоғистон Респ.	135	129	96%
2. Андижон вилояти	177	175	99%
3. Бухоро вилояти	461	442	96%
4. Жиззах вилояти	3	3	100%
5. Қашқадарё вилояти	6	6	100%
6. Навоий вилояти	164	54	33%
7. Наманган вилояти	260	247	95%
8. Самарқанд вилояти	363	292	80%
9. Сирдарё вилояти	44	43	100%
10. Сурхондарё вилояти	158	157	100%
11. Фарғоня вилояти	233	233	100%
12. Ҳоразм вилояти	1756	1127	64%
13. Тошкент шаҳри			7
Жами		3760	2908
77%			15

Сотиладиган кийимларни ҳаракатлаштириб оларни борадиган.

Газета «SHARQ» нашриёти-матбаса акциядорлик компаниясида чоп этилди.

Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-йй

2008-йил 29 октябрда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан № 0223 раками билан рўйхатдан ўтган.

Газета ҳафтанинг чоршанба кунин чиқади.

Адади – 3 112.

Газетанинг бахси келишилган нарҳда.

Коғоз бичими: 350x587

Буюртма – 626

Босишига топшириш вақти 21.30.

Топширилди 04:00

ISSN 2010-7714

123456